

FRITZ HANS SCHWEINGRUBER, *Baum und Holz in der Dendrochronologie (Morphologische, anatomische und jahrringanalytische Charakteristika häufig verwendeter Bäume)*, ediția a II-a, 1992, Birmensdorf, Eidgenössische Forschungsanstalt für Wald, Schnee und Landschaft, 232 p. și cca. 1500 ilustrații în text

Cartea reprezintă varianta completată a cursului cu același nume ținut de prof. Schweingruber la Institutul de Botanică al Universității din Basel.

Scopul lucrării, precizează autorul, este:

„– să contribuie la înțelegerea reciprocă [între specialiști și nespecialiști – n.n.]; barierele impuse de cunoștințele de specialitate și cele de limbaj trebuie înlăturate și trebuie găsite căi noi [de comunicare – n.n.];

– să arate că problemele de dendrocronologie în domeniul ecologiei, climatologiei și al științelor istorice sunt similare în întreaga lume și că pe diferite regiuni și continente doar speciile de copaci sunt altele;

– să atragă atenția asupra lacunelor din cercetare. Nu este uimitor [se întreabă autorul – n.n.], spre exemplu, că în întreaga lume foioaselor li s-a acordat doar puțină atenție ?

– să arate că pentru cercetarea în domeniul dendrocronologiei este necesară o înțelegere temeinică din perspectivă ecologică, deoarece deciziile cele mai importante se iau în momentul alegerii probelor” (p. 4).

După o scurtă introducere referitoare la copac și lemn în dendrocronologie urmează un capitol despre elementele de bază privind structura și formarea trunchiului de copac. În cadrul său sunt tratate, într-un text clar și redus la minimum necesar, dar abundent ilustrat, aspectele privind reacția copacilor la influența mediului înconjurător (climă, soluri, latitudine, lumină, vânt, zăpadă), mecanismele de apărare ale lemnului împotriva agresiunilor și dăunătorilor de natură biologică și mecanică, caracteristicile macro- și microscopice ale lemnului și ale

inelor de creștere. Se continuă cu prezentarea monografică a speciilor de copaci, grupate în trei capitole: Eurasia și Japonia, America de Nord, emisfera sudică. Și de această dată textul este concis și însoțit de numeroase ilustrații – fotografii, desene și grafice – care redau copacul în întregime și în mediul său natural, frunzele, fructele și rădăcina, aria de răspândire, diagrama climatică etc.

Autorul a ținut să precizeze că este conștient de faptul că nu toate speciile au fost tratate în mod egal și că a acordat mai multă atenție aceluia pe care le-a studiat personal. Aceasta pentru că uneori literatura de specialitate i-a fost inaccesibilă din cauza limbilor în care este scrisă. El remarcă, de asemenea, că în stadiul actual al cercetării, din cele peste 1000 de specii europene de copaci și de tufșuri, doar vreo 15 au fost studiate, iar dintre acestea numai câteva prezintă importanță mai mare.

Lucrarea mai conține și o bogată listă bibliografică (peste 200 de titluri) și se încheie cu un indice alfabetic al speciilor descrise, conținând denumirile în limba latină și germană.

Utilitatea acestei cărți este deosebită pentru arheologi. Astfel, cititorul nespecialist capătă în scurt timp o privire de ansamblu asupra metodelor de lucru și, în general, asupra a ceea ce se poate afla din analiza lemnului sub aspect anatomic și dendrocronologic, scopul cărții fiind atins din plin. În ansamblu ea poate contribui la o mai bună înțelegere a importanței lemnului ca material arheologic.

Nona Palincaș

COLIN RENFREW, PAUL BAHN, *Archaeology. Theories. Method and Practice*, ediția a II-a, Thames and Hudson, Londra, 1996, 608 p., 550 desene, fotografii, hărți, grafice și tabele în text

Cartea, a cărei primă ediție a apărut în 1991, este structurată în trei părți, cu o prefață scrisă de autori, o introducere, iar la sfârșit are un glosar, o listă bibliografică și note pentru

fiecare capitol, o listă cu cei cărora le sunt adresate mulțumiri pentru ajutorul dat la redactare și un indice de termeni, nume și localități.